

Wprowadzenie

Prace nad „Załoženiami Wieloletniego Planu Inwestycyjnego na lata 2007-2013” rozpoczęte zostały w październiku 2004 roku. Prowadzone były równolegle z pracami nad:

- założeniami do Narodowego Planu Rozwoju na lata 2007-2013,
- Aktualizacją Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Województwa Warmińsko-Mazurskiego do 2020 roku,
- Regionalnym Programem Operacyjnym Warmia-Mazury na lata 2007-2013.

Polityka rozwoju regionalnego; mechanizmy i instrumenty finansowe wspomagające rozwój lokalny wynikające z tych dokumentów były głównymi determinantami przyjętych propozycji „Założeń Wieloletniego Planu Inwestycyjnego na lata 2007-2013 dla miasta Elbląga”. Podstawą merytoryczną wyboru propozycji przedsięwzięć inwestycyjnych była natomiast Strategia Rozwoju Elbląga 2001-2015.

W wyniku podjętych prac na szczeblu miasta opracowany został dokument: Wieloletni Plan Inwestycyjny na lata 2007-2013 – założenia wyjściowe. Dokument ten; przyjęte w nim propozycje inwestycji, zostały wykorzystane następująco:

- do przedłożenia, zgłoszenia propozycji inwestycji miejskich Samorządowi Województwa Warmińsko-Mazurskiego do dokumentów planowania strategicznego i operacyjnego,
- przeprowadzenia konsultacji społecznych, wykorzystując Internet, prasę lokalną, spotkania ze środowiskami lokalnymi.

Konsultacje społeczne rozpoczęte zostały konferencją prasową Prezydenta Elbląga w maju 2005 roku.

Wieloletni Plan Inwestycyjny na lata 2007-2013– założenia wyjściowe w tej fazie przekazano także radnym Rady Miejskiej.

Do przedłożonych dokumentów nie wpłynęły istotne merytoryczne propozycje; uwagi. Dokument spotkał się ogólnie z aprobatą; poparciem.

Dokument opracowany w obecnej wersji uwzględnia przede wszystkim skutki wynikające ze zmieniających się warunków zewnętrznych. Dotyczy dużych przedsięwzięć inwestycyjnych; angażujących znaczne środki finansowe. Przedsięwzięcia remontowe; inwestycje o mniejszej wartości realizowane będą w ramach bieżącej polityki miasta, m.in. poprzez planowanie w budżecie miasta.

Po przyjęciu przez Radę Miejską stanowić będzie podstawę przygotowania wymaganych dokumentów, m.in.: ekspertyz, dokumentacji technicznej, studiów wykonalności oraz raportów oddziaływania na środowisko wymaganych dla projektów zgłaszanych do współfinansowania ze środków zewnętrznych, dostępnych zarówno z programów krajowych, jak też Unii Europejskiej.

Dobre, odpowiednio w czasie przygotowanie wymaganych dokumentów wg procedur wspólnotowych jest podstawowym warunkiem skutecznego pozyskiwania środków finansowych na realizację inwestycji w latach 2007-2013, a także zabezpieczenie wymaganego współfinansowania i wyprzedzającego finansowania ze środków budżetu miasta. Prognoza finansowa miasta na lata 2006-2013 zawiera następujące tabele:

- Główne kierunki inwestowania; „Wieloletni Plan Inwestycyjny na lata 2007-2013”.
Inwestycje współfinansowane ze środków zewnętrznych.
- Prognoza środków własnych na wydatki inwestycyjne.
- Finansowanie przedsięwzięć inwestycyjnych.
- Prognoza kwoty długu.
- Sytuacja finansowa miasta Elbląga.

Dla potrzeb tego dokumentu opracowane zostały symulacje możliwości współfinansowania przedsięwzięć inwestycyjnych w oparciu o budżet miasta.

Założenia Wieloletniego Planu Inwestycyjnego na lata 2007-2013 dla miasta Elbląga mają charakter dokumentu otwartego. Przyjęte przez rząd mechanizmy i instrumenty wspierania rozwoju regionalnego i lokalnego, a także zgłaszane propozycje i opinie przez społeczność lokalną będą podstawą do weryfikacji i wprowadzania korekt w toku jego realizacji.

1. Mechanizmy i instrumenty wspierające rozwój lokalny; współfinansowanie ze środków wspólnotowych

Na lata 2007-2013 zakłada się daleko idące zmiany w polityce strukturalnej Unii Europejskiej oraz rozwiązaniach instytucjonalnych i mechanizmach finansowych oddziaływujących na rozwój regionalny, także lokalny. Podstawowym dokumentem Komisji Europejskiej na ten okres programowania będą „Strategiczne Wytoczne Wspólnoty na lata 2007-2013.

„Strategiczne Wytoczne Wspólnoty”

Komisja Europejska w dokumencie tym założyła, że w latach 2007-2013 zostaną podjęte cztery priorytetowe kierunki wydatków z funduszy unijnych, które zostały określone następująco:

- **Uczynienie z Europy i jej regionów miejsca bardziej atrakcyjnego dla inwestowania i pracy.** Działania przewidywane w ramach tego kierunku zakładają:
 - rozszerzenie i poprawę infrastruktury transportowej,
 - wzmocnienie zależności między czystym środowiskiem przyrodniczym a wzrostem gospodarczym i przyrostem miejsc pracy,
 - stawienie czoła uzależnieniu Europy od tradycyjnych źródeł energii,
 - dbanie o zdrowie pracujących.
- **Wiedza i innowacyjność na rzecz wzrostu.** Działania przewidywane w ramach tego kierunku zakładają:
 - wzrost inwestycji na badania i rozwój,
 - wspieranie innowacji i promowanie przedsiębiorczości,
 - promowanie społeczeństwa informacyjnego dla wszystkich,
 - poprawę dostępu do finansowania.
- **Większa liczba lepszych miejsc pracy.** Działania przewidywane w ramach tego kierunku zakładają:
 - zaangażowanie większej liczby osób w aktywną działalność zawodową, utrzymanie wysokiego poziomu aktywności zawodowej oraz modernizację systemów zabezpieczenia społecznego,
 - poprawę zdolności adaptacyjnych pracowników i przedsiębiorstw oraz elastyczność rynków pracy,
 - zwiększenie inwestycji w kapitał ludzki poprzez lepszą edukację i zdobywanie kwalifikacji.

- **Terytorialna spójność i współpraca.** W ramach tego kierunku przewiduje się następujące działania:
 - wpływanie przez miasta na wzrost i miejsca pracy,
 - wspieranie dywersyfikacji gospodarczej obszarów wiejskich,
 - wspieranie współpracy : transgranicznej, transnarodowej oraz międzyregionalnej.

Wszystkie średniookresowe dokumenty strategiczne w Polsce dotyczące lat 2007-2013 i zakładające współfinansowanie z Unii Europejskiej muszą być odnoszone do tych priorytetowych kierunków wydatków.

Podstawy programowe rozwoju regionalnego w kraju

Podstawą programową rozwoju regionalnego w latach 2007-2013 mają stać się:

- Narodowy Plan Rozwoju,
- Narodowa Strategia Rozwoju Regionalnego,
- Wojewódzkie Strategie Rozwoju,
- 16 Regionalnych Programów Operacyjnych.

Regionalne Programy Operacyjne będą przygotowywane i wdrażane przez samorzady województw. Mają one obejmować całe spektrum zagadnień społeczno-gospodarczych widzianych z perspektywy regionu. Wynika z tego, że poszczególne ministerstwa nie będą mogły prowadzić samodzielnie, czyli bez porozumienia z samorządami województw, polityki różnicującej sytuację poszczególnych regionów i ingerującej w ich potencjał rozwojowy.

Mechanizmy i instrumenty oddziaływania na rozwój regionalny będzie uwzględniał zróżnicowanie w dostosowaniu do podziału terytorialnego kraju, wynikający z koncepcji zagospodarowania Przestrzennego Kraju na metropolie, miasta i obszary wiejskie.

Metropolie, miasta, obszary wiejskie

W polityce rozwoju regionalnego wyodrębnia się trzy rodzaje obszarów: metropolitalny, miejski, wiejski obejmujący także tereny leśne. Dla tych obszarów proponuje się określić i zróżnicować mechanizmy i metody stymulowania rozwoju.

Wyznaczone w aktualizowanej koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju obszary metropolitalne powinny stać się jednostkami planowania przestrzennego i programowania rozwoju.

Ważną rolę przypisuje się ośrodkom miejskim o zaludnieniu powyżej 100 tys. mieszkańców, które powinny odgrywać rolę centrów o znaczeniu ponadregionalnym, oddziaływującym zwłaszcza na tereny wiejskie. Uwzględniając zróżnicowanie gospodarcze, będą prowadzone także działania związane z wdrażaniem „Programu Rewitalizacji Obszarów Miejskich”.

Planowanie budżetowe

Przedsięwzięcia rozwojowe nie mogą być efektywne w ramach rocznego planowania budżetowego. Stąd w ustawie o finansach publicznych zakłada się szersze uregulowanie możliwości wieloletniego budżetowania wydatków rozwojowych, bazującego na przyjmowanych przez rząd i właściwe organy samorządu terytorialnego wieloletnich programach rozwojowych. Programy powinny wynikać z NPR i podporządkowanych mu programów operacyjnych. Pozwalałoby to jednostkom sektora finansów publicznych na zaciąganie zobowiązań, dla których źródłem pokrycia byłyby środki przewidziane w uchwalonym programie wieloletnim.

Takie same zasady powinny obowiązywać w odniesieniu do programów wieloletnich stanowiących przez organy samorządu terytorialnego.

Kontrakty regionalne, dające z jednej strony swobodę kompetencji samorządowi terytorialnemu, przy jednoczesnym zapewnieniu mechanizmów kontrolnych i zagwarantowaniu efektywności wydatkowania środków oraz uzyskiwania celów polityki państwa, staną się wieloletnimi porozumieniami rządowo-samorządowymi, których horyzont czasowy powinien być zgodny z horyzontem Narodowego Planu Rozwoju.

Kontrakty regionalne zakłada się, że będą mieć status umowy publiczno-prawnej, co zapewni stronie samorządowej możliwość ubiegania się o rekompensatę w przypadku niedotrzymania zobowiązań przez stronę rządową.

Podstawą działań operacyjnych samorządu województwa ma być Regionalny Program Operacyjny, uchwalany przez sejmik województwa. Stanie się to możliwe, jeśli środki krajowe i unijne zostaną skonsolidowane w budżecie państwa, a poszczególni dysponenci, w tym marszałkowie województw będą otrzymywać łączną alokację w złotych, którą będą rozdysponowywać według ogólnych reguł. Reguły te muszą być jednak zgodne z unijnymi, aby możliwe było rozliczenie się z Komisją Europejską.

Dla uruchomienia wspólnych przedsięwzięć rozwojowych podmioty administracji publicznej muszą mieć możliwość powoływania wyspecjalizowanych organizacji, których statutowym zadaniem byłoby wdrożenie określonego projektu bądź zestawu projektów.

Sposoby i źródła finansowania

- Realizacja celów NPR będzie finansowana w szczególności z:
 - **publicznych funduszy krajowych**, tj. środków budżetu państwa oraz państwowych funduszy celowych, środków budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz innych środków jednostek oraz form organizacyjno-prawnych sektora finansów publicznych,
 - **publicznych środków wspólnotowych**, a także z innych źródeł zagranicznych,
 - **środków prywatnych** obejmujących również kredyty i pożyczki, także poręczone lub gwarantowane przez uprawnione podmioty do udzielania poręczeń lub gwarancji.
- Po roku 2007 zasadą przy ustanawianiu programów finansowanych ze środków krajowych będzie brak możliwości finansowania danych przedsięwzięć ze środków UE. Tylko przedsięwzięcia pozbawione możliwości uzyskania wsparcia z funduszy UE będą, po dokonaniu notyfikacji odpowiednich programów, finansowane w ramach programów krajowych i będą traktowane jako uzupełnienie programów współfinansowanych ze środków UE.

Instrumenty służące realizacji projektów współfinansowanych z budżetu UE

- *Mechanizm wspierania inwestycji przedsiębiorców*, określony Ustawą o finansowym wspieraniu inwestycji.
- *Pomoc finansowa udzielana przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP)* dotyczy:
 - współfinansowania inwestycji MSP, w szczególności sprzyjających wzrostowi konkurencyjności,

- współfinansowania projektów realizowanych przez podmioty działające na rzecz rozwoju gospodarczego, zatrudnienia lub rozwoju zasobów ludzkich,
 - współfinansowania projektów kreujących powstawanie lub wzmocnienie istniejących lokalnych i regionalnych funduszy pożyczkowych oraz funduszy kapitału załączkowego.
- ***Krajowy Fundusz Drogowy***
Celem Funduszu jest pozyskiwanie kapitału na budowę i modernizację dróg krajowych.
 - ***Pożyczki i dotacje udzielane z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz wojewódzkich powiatowych i gminnych funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej*** przeznaczone są na finansowe wspieranie inwestycji ekologicznych, istotnych z punktu widzenia potrzeb środowiska. Przedsięwzięcia realizowane będą z uwzględnieniem zasady zrównoważonego rozwoju i polityki ekologicznej państwa.
 - ***Instrumenty promocji zatrudnienia***
Instrumenty finansowe dla rynku pracy finansowane są przede wszystkim ze środków Funduszu Pracy, który funkcjonuje na podstawie Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Środki Funduszu są przekazywane w formie zapłaty, refundacji lub finansowania zakupu usług i instrumentów rynku pracy przewidzianych ww. ustawą.
 - ***Środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych*** przeznaczone są na różnego rodzaju działania dotyczące integracji osób niepełnosprawnych, w tym również na współfinansowanie działań objętych wsparciem Europejskiego Funduszu Społecznego.
 - ***Instrumenty wspierające działalność innowacyjną, jak:***
 - Krajowy Fundusz Kapitałowy
 - Kredyt technologiczny
 - Zachęty podatkowe

Projekt Ustawy o wspieraniu działalności innowacyjnej przewiduje zachęty podatkowe:

 - * dla przedsiębiorców ubiegających się o status centrum badawczo-rozwojowego (CBR).
Przedsiębiorca, który uzyska status centrum badawczo-rozwojowego będzie zwolniony z podatku dochodowego z tytułu sprzedaży wyników badań i prac rozwojowych oraz będzie zwolniony z podatków w zakresie prowadzonych badań i prac rozwojowych (z podatku od nieruchomości, rolnego, leśnego oraz z opłat z tytułu użytkowania wieczystego gruntów).
 - ***Instrumenty wspierające inwestycje w regionach***
 - Lokalne i regionalne fundusze poręczeniowe i pożyczkowe („kapitał dla przedsiębiorczych”)
Zakłada się, że do końca 2006 r. zostanie utworzonych 16 regionalnych funduszy poręczeniowo-pożyczkowych oraz około 100 lokalnych funduszy poręczeniowo-pożyczkowych, równomiernie rozłożonych na terenie kraju.
 - Fundusz Rozwoju Inwestycji Komunalnych

Fundusz Rozwoju Inwestycji Komunalnych (w BGK) ma za zadanie wspierać rozwój regionalny poprzez udzielanie preferencyjnych kredytów na przygotowanie projektów inwestycji komunalnych przewidzianych do współfinansowania z funduszy UE.

▪ ***Krajowy Fundusz Mieszkaniowy***

Krajowy Fundusz Mieszkaniowy jest instytucją udzielającą kredyty preferencyjne na budowę mieszkań na wynajem o umiarkowanych czynszach (Towarzystwu Budownictwa Społecznego oraz spółdzielniom mieszkaniowym) oraz budowę infrastruktury technicznej towarzyszącej budownictwu mieszkaniowemu.

▪ ***Krajowy Fundusz Termomodernizacji***

Podstawowym celem tego Funduszu jest pomoc finansowa dla inwestorów realizujących przedsięwzięcia termomodernizacyjne przy pomocy kredytów zaciąganych w bankach komercyjnych. Pomoc ta, zwana premią termomodernizacyjną, stanowi źródło spłaty 25% zaciągniętego kredytu na wskazane przedsięwzięcia. BGK podejmuje decyzje o przyznaniu premii termomodernizacyjnej oraz po zakończeniu realizacji przedsięwzięcia przekazuje przyznaną premię do banku kredytującego spłatę pozostałej części kredytu zaciągniętego przez inwestora.

▪ ***Partnerstwo publiczno-prywatne (PPP)***

Celem upowszechnienia partnerstwa publiczno-prywatnego jest zwiększenie atrakcyjności włączenia kapitału prywatnego w realizacji zadań publicznych.

Rozwój PPP jest podyktowany głównie ograniczeniami publicznych środków finansowych na pokrycie wydatków inwestycyjnych oraz wysiłkami na rzecz poprawy jakości i efektywności usług publicznych. Ustawowe uregulowanie procesu PPP powinno doprowadzić do zmiany przez władzę publiczną filozofii finansowania zadań publicznych i skłonić kapitał prywatny do inwestycji w tej dziedzinie.

▪ ***Fundusz Poręczeń Unijnych***

Fundusz Poręczeń Unijnych jest instytucją udzielającą gwarancji i poręczeń dla kredytów zaciąganych przez wszystkie podmioty na prefinansowanie lub współfinansowanie projektów zasilanych z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności.

2. Informacja o realizowanej polityce inwestycyjnej w latach 2004-2005 („Program Rozwoju Elbląga; Wieloletni Plan Inwestycyjny na lata 2004-2008”)

Podstawą prowadzenia polityki inwestycyjnej w latach 2004-2005 był „Program Rozwoju Elbląga; Wieloletni Plan Inwestycyjny na lata 2004-2008” uchwalony przez Radę Miejską we wrześniu 2003 roku. Dokument ten opracowany został jako dokument operacyjny Strategii Rozwoju Elbląga 2001-2015 obejmujący konkretne działania oraz porządkujący najważniejsze przedsięwzięcia inwestycyjne w dostosowaniu do zmieniających się uwarunkowań zewnętrznych związanych z wejściem Polski w 2004 r. do Unii Europejskiej. Szczególne znaczenie nadano przedsięwzięciom inwestycyjnym z następujących powodów:

- inwestycje wymagają znacznych nakładów poprzedzających ich rozpoczęcie (wykup ziemi, przeprowadzenie badań, opracowanie koncepcji, dokumentacji technicznej, innych dokumentów),
- przedsięwzięcia inwestycyjne są obciążone wysokimi nakładami finansowymi i wymagają decyzji, przemyśleń dot. ich realizacji,
- inwestycje w mieście decydują o rozwoju gospodarczym miasta, tworzeniu miejsc pracy i zmianach strukturalnych.

Wszelkie inwestycje w mieście (nie tylko komunalne) mają ogromne znaczenie dla rozwoju gospodarczego. Jednak rozwój inwestycji gospodarczych zależy od tego co, i kiedy zbuduje miasto. Dlatego dla władz miasta najistotniejsze znaczenie miały inwestycje publiczne, które powinny być tak zaplanowane, aby powodowały rozwój kolejnych już nie przez miasto prowadzonych inwestycji. W opracowaniach eksperckich zwraca się uwagę na następujące skutki inwestycji prowadzonych przez samorząd lokalny:

- przemysłane inwestycje infrastrukturalne powodują kolejne inwestycje (np. uzbrojenie terenów pod budownictwo powoduje kolejne inwestycje budowlane),
- inwestycje gminne dają pracę lokalnym firmom, a więc tworzą koniunkturę na rynku usług budowlanych,
- spirala inwestycyjna tworzy lokalny rynek pracy, inwestycje są więc najskuteczniejszą metodą zapobiegania bezrobociu,
- brak niezbędnych inwestycji w dziedzinie ochrony środowiska jest barierą rozwoju zrównoważonego i może na trwałe pogorszyć jakość życia mieszkańców.

Procesy związane z wejściem Polski do Unii Europejskiej oraz fakt, że wsparcie rozwoju regionalnego i lokalnego środkami programów pomocowych będzie jednym z podstawowych czynników dynamizujących rozwój gospodarczy i społeczny miasta uznany został w „Strategii rozwoju Elbląga 2001-2015” za jedno z podstawowych założeń realizacyjnych.

Przygotowanie się władz miasta do tego procesu, tzn. budowanie zdolności miasta do absorpcji środków pomocowych oraz funduszy strukturalnych było jednym z priorytetowych zadań począwszy od 1999 roku.

Założono bowiem, że wobec szczupłości środków możliwych do skumulowania na poziomie ogólnokrajowym i regionalnym (wojewódzkim) – ważnym czynnikiem wyboru projektów do realizacji ze środków Funduszy Strukturalnych Unii Europejskiej, zwłaszcza w pierwszym etapie, będzie udokumentowana gotowość samorządu lokalnego do podjęcia inwestycji (przygotowanie kompletu wymaganej dokumentacji) oraz od przeznaczenia na ten cel odpowiedniej puli środków własnych na wyprzedzające finansowanie inwestycji.

Przygotowanie wymaganych dokumentów dla przedsięwzięć inwestycyjnych, na które Prezydent miasta zamierzał ubiegać się o dofinansowanie, a także zabezpieczenie; zbilansowanie źródeł finansowania dla tych inwestycji wymagało dużej koncentracji prac w latach 2003, 2004 i 2005 oraz wyprzedzającego w czasie zabezpieczenia środków finansowych pochodzących z budżetu miasta lub zabezpieczenia środków z innych źródeł krajowych, m.in. kredytów bankowych.

„Program rozwoju miasta” uwzględniał zatem także formalne wymogi wynikające z ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 z późniejszymi zmianami).

Przygotowanie; budowa „Wieloletniego planu inwestycyjnego” poprzedzone zostało pogłębioną analizą „projektów przedsięwzięć inwestycyjnych” będących w realizacji, najpilniejszych potrzeb w zakresie inwestycji nowych, a także oceną obecnej i przewidywanej zdolności finansowej oraz kredytowej miasta na lata 2004-2008.

W ramach polityki inwestycyjnej priorytet uzyskały wszystkie te przedsięwzięcia inwestycyjne, które mają szczególny wpływ na rozwój miasta: zostały już rozpoczęte lub w stosunku do których daleko zaawansowane były procedury decyzyjne, w tym związane z kontraktowaniem robót, a jednocześnie są współfinansowane ze środków pomocowych Unii Europejskiej Funduszy Strukturalnych, Funduszu Spójności lub innych źródeł zewnętrznych.

Uwzględniając te założenia, a także zgodnie z zasadami koncentracji i efektywności inwestycji, przyjęto następujące kryteria ustalania hierarchii przedsięwzięć inwestycyjnych:

- Zabezpieczenie środków finansowych w pierwszej kolejności na inwestycje rozpoczęte, współfinansowane ze środków pomocowych UE lub innych źródeł zewnętrznych (zagranicznych i krajowych).
- Zabezpieczenie środków finansowych na przygotowanie dokumentów oraz rozpoczęcie i prowadzenie procesu inwestycyjnego na przedsięwzięcia inwestycyjne ważne dla rozwoju gospodarki miasta, możliwe do podjęcia w 2004 oraz 2005 roku przy udziale środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Funduszu Spójności.
- Zabezpieczenie środków finansowych na inwestycje kontynuowane, daleko zaawansowane, ważne gospodarczo lub społecznie dla miasta, realizowane ze środków własnych.
- Przygotowanie i realizacja inwestycji małych, modernizacyjno-porządkowych; ważnych dla społeczności lokalnej miasta.

Informacja o realizowanych inwestycjach

W ocenianym okresie w mieście realizowane były inwestycje współfinansowane z:

- programów pomocowych Unii Europejskiej: Phare ESC, Programu ISPA oraz Programu Współpracy Transgranicznej tzw. grantów Euroregionu Bałtyk,
- Kontraktu dla Województwa Warmińsko-Mazurskiego,
- oraz innych źródeł zewnętrznych m.in. pożyczki termomodernizacyjnej Wojewódzkiego i Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, środków budżetu państwa.

Rozpoczęte zostały również procesy realizacyjne dla projektów współfinansowanych ze środków Funduszy Strukturalnych – Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. W odniesieniu do niektórych przedsięwzięć przygotowanych od strony dokumentacyjnej nie zostały zamknięte procesy decyzyjne. Dotyczy to między innymi: Projektu „Racjonalizacja gospodarki odpadami komunalnymi i rekultywacja wysypisk w Elblągu” – zgłaszanego do Funduszu Spójności, „Projektu Budowa Światłowodu”, projektów zgłoszonych do Programu INTERREG III oraz aplikowanych do instrumentów: Wspólny Obszar Gospodarczy (WOG) oraz Finansowy Instrument Norweski.

W rozliczanym okresie z budżetu miasta wydatki ponoszone były na opracowanie wymaganych dokumentów, jak: dokumentacja techniczna, studia wykonalności projektu, raporty – oceny oddziaływania na środowisko.

W stosunku do każdego projektu zgłaszanego do współfinansowania zarówno ze środków publicznych krajowych jak też Unii Europejskiej zachowana była zgodność z „Planem Inwestycyjnym na lata 2004-2008” lub podjęte zostały w oparciu o odrębną Uchwałę Rady Miejskiej.

Ogólna charakterystyka realizowanych przedsięwzięć inwestycyjnych współfinansowanych z programów pomocowych oraz Kontraktu Województwa.
--

▪ **Inwestycje infrastrukturalne w obrębie Starego Miasta**

W obszarze Starego Miasta kontynuowane były inwestycje drogowe, związane z porządkowaniem, modernizacją systemu dróg.

Dotyczyło to:

- **Budowa drogi lokalnej – ulicy Przymurze**, łączącej układ komunikacyjny od ul. Przy Bramie Targowej do ul. Wigilijnej na Starym Mieście w Elblągu (Phare ESC 2000). Budowa parkingu przyległego do nowo budowanej ulicy Przymurze na Starym Mieście w Elblągu; inwestycja rozszerzająca (Phare ESC 2000);
- **Modernizacja ulicy Garbary**, łącznie z infrastrukturą techniczną; inwestycja zrealizowana w 2005 roku.
- **Brama Targowa**. Realizowana będzie modernizacja Bramy Targowej. Projekt ma na celu wykorzystanie walorów dziedzictwa kulturowego tego obiektu dla potrzeb funkcji turystycznych i promocyjnych Elbląga i regionu Morza Bałtyckiego. Zarządzanie tym obiektem powierzone zostanie Elbląskiemu Stowarzyszeniu Wspierania Inicjatyw Pozarządowych. Zakłada się m.in. utworzenie Centrum Turystyki w Bramie Targowej.

▪ **Przebudowa; modernizacja obwodnicowych układów miasta włączających miasto w systemy komunikacyjne o znaczeniu międzynarodowym, krajowym i regionalnym:**

- **Trasa Unii Europejskiej**; w 2003 roku oddana została duża inwestycja polegająca na kompleksowej przebudowie układu komunikacyjnego w północno-zachodniej części miasta powiązanej z nowo budowanym mostem nad rzeką Elbląg. Pozwoliło to na usprawnienie układu komunikacyjnego, zaczynając od skrzyżowania: ul. Płk. Dąbka – ul. Piłsudskiego; ul. Piłsudskiego; skrzyżowanie ul. Brzeska – ul. Robotnicza; ul. Brzeska; skrzyżowanie ul. Brzeska – ul. Browarna – poprzez nowo wybudowany most Unii Europejskiej; wiadukt

Nowodworska; z włączeniem do drogi ekspresowej Nr 7. Podstawowe inwestycje realizowane były przy wsparciu środków pomocowych UE oraz dotacji Ministerstwa Infrastruktury. Nowe rozwiązania komunikacyjne usprawniają wyjazd zarówno dla transportu towarowego jak też osobowego z tej części miasta najkrótszymi drogami do drogi ekspresowej Nr 7 i 22. Rozwiązanie to jednocześnie skraca i ułatwia wjazd z tej drogi ekspresowej do drogi krajowej prowadzącej do międzynarodowych przejść granicznych (drogowego i kolejowego) z Federacją Rosyjską Obwodu Kaliningradzkiego (Gronowo, Braniewo).

- **Węzeł Elbląg-Wschód.** Przedsięwzięcie podjęte z inicjatywy i przy dużym zaangażowaniu władz miasta; realizowane przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad polegało na przebudowie węzła transportowego Elbląg-Wschód położonego w ciągu dróg ekspresowych Nr 7 i Nr 22. Budowa węzła obejmowała wykonanie odcinków dróg o dwóch pasach ruchu, trzech nowych wiaduktów oraz remont jednego istniejącego (nad torami), a także przebudowę urządzeń energetycznych, teletechnicznych i wodno-kanalizacyjnych.

Projekt usprawnia ruch tranzytowy w kierunku granicy państwa z Federacją Rosyjską przez nowo projektowane przejście graniczne Grzechotki-Mamonowo II. Inwestycja została oddana do użytku w sierpniu 2005 r. Projekt był finansowany

ze środków Unii Europejskiej, Kontraktu dla Województwa Warmińsko-Mazurskiego oraz środków własnych GDDKiA. Koszty opracowania dokumentów dla aplikacji oraz uporządkowanie spraw terenowych pokryte zostały ze środków budżetu miasta.

- **Przebudowa odcinka Alei Grunwaldzkiej** w Elblągu (drogi wojewódzkiej Nr 500) wraz z przebudową linii tramwajowej oraz **przebudowa ul. Żeromskiego**. Projekt zakładał remont drogi wojewódzkiej nr 500 znajdującej się na obszarze miasta i polegał na przebudowie fragmentu Alei Grunwaldzkiej w rejonie dworca mającej na celu likwidację „wąskiego gardła” na głównym ciągu komunikacyjnym miasta; prowadzącym przez węzeł Elbląg – Wschód do dróg ekspresowych (S7 i S22). Jednocześnie inwestycja ta usprawniła połączenie drogi wojewódzkiej w ramach układu tranzytowego miejskiego do wewnętrznego zintegrowanego węzła komunikacyjnego obejmującego dworzec PKP, PKS i pętlę autobusową komunikacji miejskiej. Przebudowa Al. Grunwaldzkiej dofinansowana była ze środków Kontraktu Wojewódzkiego na 2004 rok. Projekt zrealizowany, inwestycja oddana do użytku w grudniu 2004 r.
- **Usprawnienie powiązań dróg powiatowych – miejskich z drogą wojewódzką (Al. Tysiąclecia) oraz z drogą ekspresową Nr 7**. Projekt polegał na przebudowie skrzyżowania drogi wojewódzkiej (Al. Tysiąclecia) z drogą powiatową (ulicą Malborską) łącznie z infrastrukturą towarzyszącą; przebudowie skrzyżowania dróg

powiatowych (ulica Skrzydlata, Lotnicza, Kilińskiego) wraz z infrastrukturą towarzyszącą; udroźnieniu ciągu pieszo-rowerowego w obrębie drogi wojewódzkiej. Inwestycja dofinansowana ze środków Kontraktu Wojewódzkiego; zakończona.

- ***Budowa wiaduktu w ciągu ul. Akacjowej – powiązana z rozbudową drogi ekspresowej S7 (Nr 7).*** Realizacja wiaduktu w ciągu ul. Akacjowej wraz z budową nowej pętli tramwajowej przy ul. Druskiej realizowana jest przy udziale środków budżetu miasta oraz Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad. Inwestycja rozpoczęta w 2005 roku, z terminem zakończenia w roku 2006.

▪ **Rozbudowa i modernizacja infrastruktury publicznej Portu Morskiego w Elblągu.** Przedsięwzięcie ma charakter inwestycji komplementarnej, na którą składają się:

- ***Rozbudowa i modernizacja terminala*** – uniwersalnej infrastruktury portu, basenu jachtowego „Bryza” oraz rozwój towarzyszącej infrastruktury technicznej. Zapewnia także dogodny dostęp do portu morskiego zarówno od strony wodnej, jak i lądowej oraz usprawnia system transportu towarowego i pasażerskiego do i z terminala portowego. Inwestycja oddana do użytku w listopadzie 2005 r., finansowana ze środków Programu Phare 2002.
- ***Punkt Odpraw Granicznych z infrastrukturą.*** Równoległe do realizacji projektu „Rozwój portu morskiego w Elblągu” ze środków Ministerstwa Infrastruktury, wynoszących ponad 2,2 mln zł, wybudowano nowoczesny obiekt punktu odpraw granicznych wraz z sieciami zewnętrznymi. Roboty zakończono w kwietniu 2005 roku.
- Na etapie realizacji znajduje się ponadto inwestycja ***Budowa infrastruktury technicznej dostosowującej przejście graniczne do wymogów Układu z Schengen,*** polegająca na budowie przyczółka promowego i stacji kontroli pojazdów. Wartość ogólna inwestycji ponad 2,5 mln zł (100 % udziału Schengen).

Dodatkowo na etapie aplikacji w ramach programu INTERREG IIIA znajduje się projekt dotyczący rozbudowy infrastruktury portowej: *„Rozwój infrastruktury komunalnego portu w Elblągu; poprawa bezpieczeństwa granicy”*.

- ***Wielofunkcyjny obiekt – Inkubator Nowoczesnych Technologii Informatycznych.*** Inwestycja obejmuje budowę wielofunkcyjnego obiektu sportowo-widowiskowego łącznie z Inkubatorem Nowoczesnych Technologii Informatycznych. Budowa hali widowiskowo-sportowej finansowana jest w całości ze środków krajowych (Ministerstwa Edukacji Narodowej i Sportu oraz miasta), natomiast „Inkubator” współfinansowany jest ze środków Programu ESC Phare 2003. W inkubatorze istnieją możliwości uruchomienia jednorazowo około 35 podejmujących działalność podmiotów świadczących usługi informatyczne. Uzyskano ponadto dofinansowanie na projekt rozszerzający „Inkubator”, który polega na zakupie wyposażenia – sprzętu i urządzeń niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania Inkubatora (serwery i oprogramowanie służące m.in. do tworzenia programów użytkowych dla sektora MSP, tworzenia i obsługi stron www i innych usług informatycznych). Całość przedsięwzięcia będzie oddana w 2006 roku.

- ***Poprawa jakości wody pitnej w Elblągu.*** Rozpoczęta została realizacja dużego przedsięwzięcia polegająca na poprawie zaopatrzenia i podniesienia jakości wody pitnej w mieście. Dofinansowana w ramach Programu ISPA.
Przedsięwzięcie zakłada: kompleksowe rozwiązanie problemów związanych z jakością i ciągłością dostawy wody do picia w Elblągu. Obejmuje modernizację i rozbudowę Stacji Uzdatniania Wody „Malborska” i „Królewiecka”, rozbudowę zbiornika wody „Częstochowska”, zabezpieczenie antykorozyjne oraz wymianę, remonty i czyszczenie rurociągów na terenie Elblągu. Realizowany jest I etap – SUW „Malborska”. Natomiast inwestycje zakładane w ramach II etapu są na etapie wyboru kontrahenta.

Ogólna charakterystyka inwestycji realizowanych z udziałem środków Funduszy Strukturalnych i Funduszu Spójności
--

W ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego miasto uzyskało dofinansowanie do kilku przedsięwzięć inwestycyjnych:

- ***Rozbudowa systemu transportu publicznego – trakcja tramwajowa w Elblągu.***
Przedsięwzięcie jest pierwszym zadaniem realizowanym w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego. Inwestycja pozwala na rozbudowę trakcji tramwajowej w północnej części miasta, wydłużając linie trakcji tramwajowej do nowych dzielnic mieszkaniowych (Nad Jarem). W ramach realizowanego projektu zakłada się:
 - budowę nowego odcinka trakcji tramwajowej w pasie ul. Ogólnej,
 - budowę nowej pętli tramwajowej w obrębie skrzyżowania ulic Ogólna i Fromborska,
 - zakup nowoczesnego ekologicznego taboru: 6 wagonów,
 - realizację kompatybilnej infrastruktury towarzyszącej.

Kontrakt na realizację – budowę nowoczesnych niskopodłogowych tramwajów wygrała firma Pojazdy Szynowe PESA Sp. z o.o. z Bydgoszczy. Dostawę tramwajów zakłada się w 2006.

- **„Modrzewina: budowa systemu infrastruktury drogowej dla nowych terenów inwestycyjnych w Elblągu”.** Projekt obejmuje I etap budowy podstawowego układu drogowego kategorii G włączającego obszar Modrzewiny Południe i częściowo Modrzewiny Północ w system komunikacyjny miasta. Projekt obejmuje następujący zakres rzeczowy:
 - budowę drogi – ulicy jednojezdniowej o dwóch pasach ruchu przez obszar Modrzewiny Południe z odcinkiem do Modrzewiny Północ,
 - przebudowę skrzyżowania ulic Płk. Dąbka, Ogólnej i Alei Odrodzenia z sygnalizacją, będącego początkiem projektu,
 - budowę mostu nad rzeką Babica,
 - infrastrukturę transportu publicznego: zatok autobusowych, chodników, ścieżek rowerowych, punktów oświetleniowych, systemów sygnalizacji ulicznej.

Inwestycja jest obecnie na etapie podpisania umowy o dofinansowanie. Realizowana będzie w latach 2005-2008.

- **„Rewitalizacja Centrum Kulturalnego Starego Miasta”;** rozbudowa i modernizacja Biblioteki Elbląskiej. Projekt obejmuje realizację pierwszego zadania składającego się na ideę „Rewitalizacja Centrum Kulturalnego Starego Miasta”. W ramach koncepcji odnawiania funkcji „Centrum Kulturalnego” zakładano:
 - Odbudowę Ratusza Staromiejskiego,
 - Remont Muzeum, Remont Podzamcza,
 - Odbudowę dwóch kamieniczek pod utworzenie Centrum Archeologii Bałtyckiej,
 - Zespół Klasztorny – Galeria EL.

Projekt polega na:

- remoncie i modernizacji zabytkowego obiektu Biblioteki Elbląskiej wraz z zakupem niezbędnego wyposażenia;
- adaptacji zabytkowego obiektu przemysłowego zlokalizowanego w ciągu historycznych kamienic – w sąsiedztwie Biblioteki. Adaptacja przywraca obiektowi przemysłowemu funkcje obiektu kulturalnego użyteczności publicznej i służy rozwojowi usług bibliotecznych i kulturalnych, komplementarnych dla działalności Biblioteki Elbląskiej.

Obecnie kończone są procedury kontraktowe działań objętych projektem.

- **Budowa szerokopasmowej sieci światłowodowej podstawą rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Elblągu.** Jest pierwszym etapem budowy infrastruktury

światłowodowej w mieście. W układzie przestrzennym miasta obejmuje następujące dzielnice – ulice miasta:

- Grunwaldzka od Grotgera (PWSZ) przez Żeromskiego, Polną, Fabryczną, Hetmańską, Winna, Zacisze Al. Tysiąclecia do Zamkowej na Starym Mieście,
- Łęczycka, Saperów, Bema, Kościuszki,
- Od ulicy Rycerskiej przez Pocztową, Garbary, Stary Rynek, Królewiecką do skrzyżowania z ulicą Robotniczą oraz początek ulicy Browarnej do ulicy Niskiej i Karowej.
- Ulica Królewiecka od skrzyżowania z ulicami Pocztową i Robotniczą do Placu Jagiellończyka, Teatralnej i Policji na Królewieckiej, cała Nowowiejska.

Projekt zakłada budowę ok. 120 km światłowodu z 3 węzłami głównymi, 20 punktami dystrybucyjnymi i ponad 140 punktami dostępowymi. Ponadto przewidywana jest także adaptacja pomieszczeń na potrzeby sieci teleinformatycznej. Projekt został złożony w listopadzie 2005 roku do akceptacji.

- ***Racjonalizacja gospodarki odpadami komunalnymi i rekultywacja wysypisk w Elblągu.*** Przedsięwzięcie w sposób spójny i kompleksowy unowocześnia i racjonalizuje system gospodarki odpadami na obszarze Elbląga oraz w pięciu gminach powiatu elbląskiego: Elbląg, Gronowo Elbląskie, Markusy, Milejewo, Tolkmicko.

Przedsięwzięcie składa się z 2 projektów:

Projekt I ZUO:

- ✓ Zadanie 1: Rozbudowa i unowocześnienie Zakładu Utylizacji Odpadów
- ✓ Zadanie 2: Selektywna zbiórka odpadów
- ✓ Zadanie 3: Rekultywacja nieczynnego wysypiska dla miasta Elbląga w Gronowie Górnym
- ✓ Zadanie 4: Program edukacji ekologicznej

Projekt II Modrzewina:

- ✓ Zadanie 5: Likwidacja i rekultywacja dzikich wysypisk na terenie Modrzewiny.

W ramach prac nad tym dokumentem nie wprowadzono informacji i ocen realizacji innych elementów „Programu Rozwoju Elbląga; Wieloletniego Planu Inwestycyjnego na lata 2004-2008”. Pełna, szczegółowa informacja będzie opracowana po zakończeniu 2006 roku, tj. po zamknięciu wszystkich procedur decyzyjnych związanych ze współfinansowaniem projektów ze źródeł zewnętrznych.

3. Plan przedsięwzięć inwestycyjnych na lata 2007-2013; „Wieloletni Plan Inwestycyjny na lata 2007-2013”

3.1. Przedsięwzięcia inwestycyjne realizowane z udziałem środków zewnętrznych

W „Wieloletnim Planie Inwestycyjnym na lata 2007-2013” główna uwaga skierowana została na wyprzedzające przygotowanie tych przedsięwzięć, na które możliwe jest uzyskanie dofinansowania zarówno ze środków zewnętrznych publicznych krajowych jak też Unii Europejskiej.

W oparciu o budowane dokumenty planowania i programowania długookresowego na szczeblu Unii Europejskiej będzie możliwe współfinansowanie samorządowych inwestycji o charakterze publicznym poprzez:

- Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego,
- Fundusz Spójności,
- Inne instrumenty finansowe (m.in. Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG) oraz Norweski Mechanizm Finansowy); działające do 2009 roku.

Przedsięwzięcia realizowane z udziałem środków Unii Europejskiej muszą mieć zapewniony odpowiedni wkład krajowy, różny w zależności od rodzaju przedsięwzięcia.

Uzyskanie wsparcia finansowego na rozwój lokalny będzie możliwe pod warunkiem pełnej zgodności z celami, priorytetami i działaniami przyjętymi w dokumentach programowych unijnych, krajowych i wojewódzkich, niezależnie od konieczności spełnienia wszystkich wymogów formalno-prawnych według przyjętych procedur.

Podstawowe znaczenie na lata 2007-2013 nadano wdrażaniu tzw. „**Nowej Strategii Lizbońskiej**”, która zakłada następujące cele strategiczne:

- **zwiększeniu tempa wzrostu gospodarczego,**
- **zmniejszeniu bezrobocia,**
- **zwiększeniu nakładów na badania i rozwój.**

Podobne założenia przyjął **Narodowy Plan Rozwoju**, który określa cele strategiczne w następujący sposób:

- **utrzymanie gospodarki na ścieżce wysokiego wzrostu,**
- **umocnienie konkurencyjności regionów i przedsiębiorstw oraz wzrost zatrudnienia,**
- **podniesienie poziomu spójności gospodarczej, społecznej i przestrzennej.**

Podstawowym dokumentem narodowym, w oparciu o który będą uruchamiane mechanizmy i instrumenty wspierające rozwój społeczno-gospodarczy będzie” dokument „**Strategiczne Narodowe Ramy Odniesienia**”. Dokument ten, zgodnie z przyjętymi zobowiązaniami przez stronę rządową powinien powstać w 2005 roku, wykorzystując dorobek „Projektu Narodowego Planu Rozwoju na lata 2007-2013”. Natomiast na szczeblu województwa warmińsko-mazurskiego, który jest podstawowym poziomem dla kształtowania polityki wsparcia rozwoju lokalnego podstawowe znaczenie będzie miał „Program Rozwoju Regionalnego Warmia-Mazury”. Dokument ten samorząd województwa zamierza także zbudować w 2005 roku.

Założenia „Wieloletniego Planu Inwestycyjnego na lata 2007-2013 dla miasta Elbląga” powinny zatem uwzględniać ogólne uwarunkowania wynikające z tych dokumentów, a także realne potrzeby i kierunki rozwoju miasta.

Ocena realizacji „Strategii Rozwoju Elbląga 2001-2015”, a także przyjętych priorytetów, działań i przedsięwzięć w „Programie Rozwoju Elbląga; Wieloletnim Planie Inwestycyjnym na lata 2004-2008” upoważnia do kształtowania polityki rozwoju miasta na najbliższy okres, zgodnej z założeniami zarówno Strategii Lizbońskiej, jak też dokumentów krajowych i regionalnych planowania strategicznego i operacyjnego.

Informacje o zaawansowaniu realizacji przedsięwzięć przyjętych zarówno w Strategii miasta jak też w „Programie Rozwoju Elbląga; Wieloletnim Planie Inwestycyjnym na lata 2004-2008” stanowią załączniki do „Planu”.

W „Wieloletnim Planie Inwestycyjnym na lata 2007-2013” głównymi celami inwestowania są:

- **rozwój gospodarczy miasta; wzrost nowych inwestycji produkcyjnych; nowych miejsc pracy,**
- **dalsze usprawnienie; podniesienie konkurencyjności miasta, całego systemu gospodarki,**
- **wspieranie inwestowania; działań innowacyjnych; nowoczesne kierunki rozwoju, m.in. społeczeństwa informatycznego.**

„Plan Inwestycyjny” skupia się na tym etapie na przedsięwzięciach inwestycyjnych. W roku 2006 mogą być rozwinięte inne przedsięwzięcia wspierające rozwój gospodarczo-ekonomiczny miasta, jak np.:

- rozwój Elbląskiego Funduszu Poręczeń Kredytowych oraz utworzenie Funduszu Pożyczkowego,
 - wspieranie rozpoczętych lub podejmowanie nowych przedsięwzięć w innych dziedzinach.
- Podstawą tego powinny być przyjęte dokumenty planowania strategicznego zarówno szczebla krajowego i regionalnego.

Priorytety; zadania inwestycyjne

Podstawowe kierunki rozwoju i inwestowania w mieście na lata 2007-2013 są następujące:

1) Inwestycje dla rozwoju gospodarczego; tworzenie nowych miejsc pracy. Wspieranie, zachęcanie inwestorów do inwestowania.

1.1) MODRZEWINA

Modrzewina stanowiła zawsze potencjalnie najkorzystniejszy obszar rozwoju struktury osadniczej Elbląga. Dopiero w 1998 roku, po wieloletnich zabiegach władz miejskich, udało się pozyskać ten teren od wojska. Ogólna powierzchnia (w większej części stanowiąca własność komunalną) wynosi ok. 400 ha. Jest korzystnie położony w stosunku do wewnętrznych i zewnętrznych układów komunikacyjnych miasta; na przedłużeniu głównej osi rozwoju miasta – ulicy Płk. Stanisława Dąbka, dostępny także od ulicy Mazurskiej oraz od strony ul. Fromborskiej.

Modrzewina Południowa położona w sąsiedztwie miejskich terenów zainwestowanych przeznaczona jest głównie na funkcje produkcyjno-usługowe. Dla tej części Modrzewiny przygotowana została ekspertyza: „Koncepcja Programowo – Przestrzenna Elbląskiego Parku Technologicznego”.

Modrzewina Północna; część obszaru lekko pofałdowana, położona na południowo-zachodnim stoku Wysoczyzny Elbląskiej – w bezpośrednim sąsiedztwie kompleksów leśnych Parku Krajobrazowego, posiada bardzo korzystne warunki bioklimatyczne dla zamieszkania i rekreacji.

Stosunkowo łatwa dostępność komunikacyjna do nowej trasy mostowej – Unii Europejskiej oraz możliwości koncentracji funkcji produkcyjno-usługowych na Modrzewinie Południe powodują, że obszar ten w pierwszej kolejności przygotowany jest do udostępnienia inwestorom.

Zakłada się skoordynowanie i doprowadzenie wszystkich tych mediów, które warunkują wejście inwestorów etapowo; począwszy od 2007 roku pozwolą na fizyczne rozpoczęcie inwestycji związanych z rozwojem gospodarczym.

Założenia „planu wieloletniego” przewidują tworzenie z całą wymaganą infrastrukturą obszaru Elbląskiego Parku Technologicznego, jako szczególnej oferty inwestycyjnej dla rozwoju działalności i usług związanych ze społeczeństwem informatycznym; innymi nowoczesnymi działalnościami, w powiązaniu z rozwiniętą współpracą z wyższymi uczelniami i instytutami naukowo-badawczymi.

Podstawowe projekty w tym obszarze to:

- * **Elbląski Park Technologiczny** – przygotowanie kompleksowego „Programu” oraz rozpoczęcie procesów inwestycyjnych i uruchomienie przedsięwzięcia „Elbląski Park Technologiczny”.

Z opracowanej „Koncepcji Programowo – Przestrzennej Elbląskiego Parku Technologicznego” wynikają następujące założenia:

- w obrębie obszaru „Modrzewina Południe”, która charakteryzuje się dużym zróżnicowaniem terenu, istnieją możliwości wydzielenia atrakcyjnych terenów pod rozwój gospodarczy – inwestycji na ogólnej powierzchni około 55,4 ha netto (po obu stronach projektowanej głównej nitki drogi – Modrzewina),
- w centralnej części wyodrębniony został najatrakcyjniejszy obszar pod funkcje logistyczne związane z zarządzaniem Parkiem Technologicznym – Centrum Innowacji i Biznesu oraz Centrum Badawczo – Rozwojowe. Teren ten o pow. ok. 5 ha z małą architekturą traktowany jest jako „serce” Parku Technologicznego.
- w obrębie terenów wskazywanych pod inwestowanie zaproponowano wyodrębnienie różnie ułożonych pięciu sub-parków, w których przewiduje się lokowanie różnych modułów technologicznych, ze zróżnicowanym zagospodarowaniem – działalności gospodarczej. Docelowo na tej powierzchni, przyjmując modelowe wskaźniki zatrudnienia, można przewidzieć zatrudnienie w działach produkcyjnych w przedziale 1660 do 3000 osób,
- w obszarze przewidzianym pod realizację Parku wydzielono tereny do zagospodarowania jako tereny zielone z oczkami wodnymi, rekreacyjne stanowiące integralną część terenów rozwoju gospodarczego (m.in. pól golfowych około 33 ha).

„Wieloletni Plan Inwestycyjny na lata 2007-2013” zakłada:

- Budowę podstawowego obiektu kubaturowego (około 2.500 m³), pozwalającego na utworzenie pierwszych funkcji i działalności związanych z realizacją „Elbląskiego Parku Technologicznego”, m.in.: Centrum Innowacji i Biznesu.
- Realizację podstawowych elementów infrastruktury technicznej publicznej (sieci wewnętrznej) warunkującej zagospodarowanie terenu Subparku (centralnej części).

* Projekt „**Modrzewina: budowa systemu infrastruktury drogowej dla nowych terenów inwestycyjnych w Elblągu**”, został przyjęty do współfinansowania w ramach ZPORR 2004-2006; obejmuje następujący zakres rzeczowy:

- Budowę drogi – ulicy jednojezdniowej o dwóch pasach ruchu przez obszar Modrzewiny Południe z odcinkiem do Modrzewiny Północ.
- Przebudowę skrzyżowania ulic Płk. Dąbka, Ogólnej i Alei Odrodzenia z sygnalizacją, będącego początkiem projektu.
- Budowę mostu nad rzeką Babica.

Projekt ten w październiku 2005 r. został zatwierdzony przez Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego i zakłada oddanie inwestycji w I kwartale 2008 roku. Budowa tej drogi pozwoli na udostępnienie terenów Modrzewiny Południe i częściowo Północ dla inwestorów.

* **System dróg lokalnych dla Parku Technologicznego na Modrzewinie z budową odcinka ulicy Klasy Z 1/2 w kierunku ul. Mazurskiej.** System ten stanowić będzie podstawową infrastrukturę drogową dla udostępnienia terenów pod pierwsze zadania związane z uruchamianiem Parku Technologicznego, a także zapewnia wyprowadzenie ruchu komunikacyjnego z Modrzewiny do ul. Mazurskiej i dalej, do Trasy Unii Europejskiej. Inwestycja realizowana będzie w dwóch etapach:

- I etap – budowa nowej drogi na odcinku 1,8 km – dojazd od ul. Mazurskiej do Parku Technologicznego oraz Centrum Innowacji i Biznesu,
- II etap – budowa nowej drogi na odcinku 1,8 km – od drogi głównej Modrzewina do Subparku II i III.

Przebieg realizacji inwestycji przedstawia mapa.

- * **Budowa dróg lokalnych Klasy K1 1/2 do terenów przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe Modrzewina Północ** oraz inwestycje infrastruktury technicznej (wewnętrznej). Plan zakłada przygotowanie ok. 10,8 ha uzbrojonych terenów pod budowę mieszkań o różnej intensywności zabudowy, pod prawie 2 ha terenów parkowych oraz 1,5 ha pod infrastrukturę oświatową i inne usługi.

1.2) WYSPA SPICHRZÓW

Wyspa Spichrzów jest przygotowywana jako projekt kompleksowy pod kątem „Rewitalizacja obszarów miejskich”. Wyspa Spichrzów to obszar położony w bezpośrednim sąsiedztwie rzeki Elbląg, stanowiący naturalny układ funkcjonalno-przestrzenny ze Starym Miastem w Elblągu. Daleko zaawansowane procesy odbudowy; rekonstrukcji; kompleksowej całego układu urbanistyczno – architektonicznego z funkcjami gospodarczymi i społecznymi Starego Miasta podnoszą atrakcyjność tego obszaru dla inwestorów, głównie dla działalności i usług związanych z obsługą turystyki.

Główną barierą w jego wykorzystaniu był brak kompleksowo uporządkowanej infrastruktury, jak: drogi, mosty, zaniedbana fosa wodna. Obszar ten nie był dotąd wykorzystany gospodarczo. Odtworzenie dróg wodnych i zagospodarowanie pasów brzegowych wpłynie na poprawę jakości wody rzeki Elbląg. Rozbudowa układu drogowego powiązania jest bezpośrednio z modernizowanym obecnie układem komunikacyjnym tzw. nowego mostu na rzece Elbląg, w tym bezpośrednio z ulicą Radomską. Zainteresowanie inwestorów tym obszarem.

Inwestycje przewidywane dla tego obszaru prowadzone będą dwoma etapami:

- Etap I – uporządkowanie odbudowywanych głównych elementów infrastruktury drogowej i towarzyszącej jak:
 - odbudowa i przebudowa dróg wraz z całą infrastrukturą techniczną, w tym odbudowa 4 obiektów mostowych oraz ścieżek rowerowych i oświetlenie,
 - budowa nabrzeży – umocnienie, modernizacja nabrzeży z całą infrastrukturą: pomostami cumowniczymi oraz otoczeniem (ścieżki spacerowe).
- Etap II – rozpoczęcie procesu inwestowania zgodnie z „Programem Rewitalizacji Wyspy Spichrzów”.

Obszar ten pod względem zainwestowania gospodarczego został przedstawiony w ramach Programu „Waterfront Urban Development Phase/Interreg IIC”.

1.3) EURO PARK

„EURO-PARK” to koncepcja zagospodarowania kompleksowego atrakcyjnych przyrodniczo terenów pod rozwój usług sportowo-rekreacyjnych; aktywnej turystyki. W obrębie miasta znajdują się tereny o ponadprzeciętnych walorach krajobrazowych i mikroklimatycznych, mało zainwestowane i niewykorzystane gospodarczo.

Uporządkowanie, budowa podstawowej infrastruktury publicznej, jak: drogi, ciągi rekreacyjne, stanowiąc będą podstawę do wprowadzenia inwestycji gospodarczych związanych z rozwojem sportów kwalifikowanych i rekreacji, dających trwałe atrakcyjne miejsca pracy. Stworzy to szansę trwałego rozwoju gospodarczego miasta o oddziaływaniu ponadlokalnym; regionalnym.

Objęty opracowaniem koncepcyjnym obszar (236 ha) włącza następujące tereny:

- Otwartego basenu miejskiego (przy ul. Spacerowej) z otoczeniem Parku Dolinka.
- Tereny Hotelu Młyn.
- Dolinę Kumieli oraz obecne tereny działkowe: ul. Chrobrego i Sadybę Wschodnią do Lasu Komunalnego Bażantarnia wraz z górami Chrobrego i Gęsią.
- Tereny graniczące z Osiedlem Przy Młynie – Dębica.

Tereny te znane są mieszkańcom miasta; częściowo uzbrojone, a dalsze inwestycje w infrastrukturę mogą spowodować zainteresowanie sektora prywatnego w budowę hoteli i obiektów sportowo-rekreacyjnych z infrastrukturą małej gastronomii.

Założenia „Wieloletniego planu” zakładają opracowanie pełnej koncepcji zagospodarowania tego obszaru wraz z dokumentacją techniczną, promocją oraz podjęcie realizacji podstawowych odcinków infrastruktury. Całe przedsięwzięcie dla tego okresu podzielone zostało na dwa etapy:

- Etap I – zagospodarowanie terenu i modernizacja otwartego basenu kąpielowego przy ul. Spacerowej, łącznie z infrastrukturą towarzyszącą. W pierwszym etapie przewiduje się również budowę nowego krytego basenu; spełniającego standardy podobne do aquaparku.
- Etap II
 - przebudowa ul. Chrobrego, łącznie z infrastrukturą techniczną aż do Góry Chrobrego,
 - budowa drogi dojazdowej do terenów Góry Chrobrego i Gęziej Góry od strony ul. Łęczyckiej – Dębica (na szlaku drogi lokalnej do Nadleśnictwa Elbląg) z parkingiem, a także zagospodarowaniem terenu między Górą Chrobrego a Gęsią Górą (wyciągi narciarskie trasy zjazdowe).

Zakłada się lokowanie następujących działalności i usług: Aquapark wraz z zespołem basenów, kryty stadion wielofunkcyjny, narciarskie trasy zjazdowe i tory saneczkowe, trasa zjazdowa kolarstwa górskiego, stok i baza lotniarska, stacja kolejki linowej, zespół obiektów rekreacji i rozrywki, zespół obiektów bezpośredniego zaplecza serwisowego, technicznego i hotelowego oraz ośrodek sportów konnych.

2) Infrastruktura drogowa; usprawnienie systemu komunikacji (drogowej) wewnątrz miasta.

Przedsięwzięcia w tym zakresie związane są przede wszystkim z poprawą przejezdności; usprawnieniem systemu komunikacji dróg miejskich dla przedsiębiorstw zlokalizowanych wzdłuż rzeki Elbląg tak by jak najsprawniej wyprowadzić ruch towarowy, także osobowy z miasta do dróg zewnętrznych (ekspresowej drogi 7 i 22) przez:

- most (stary) w ciągu ul. Tysiąclecia,
- Most Unii Europejskiej.

Podstawowe zadania inwestycyjne to:

- **Przebudowa drogi powiatowej ul. Ogólnej** w zakresie uzupełnienia infrastruktury drogowej do projektu „Rozbudowa systemu transportu publicznego – trakcja tramwajowa w Elblągu”; przebudowa nawierzchni, jezdni i chodników, budowa ścieżek rowerowych, wykonanie zieleni.
- **Przebudowa i modernizacja systemu dróg w mieście**, łączących most w Al. Tysiąclecia z mostem Unii Europejskiej:
 - Przebudowa ciągu drogi wojewódzkiej Nr 503 od pl. Słowiańskiego; obejmującej ulice: Pocztowa, z fragmentami ulic Robotniczej i Armii Krajowej
 - Przebudowa dwóch skrzyżowań w ciągu ulic: Armii Krajowej-Pocztowa oraz Robotnicza-Królewiecka-Pocztowa
 - Remont linii tramwajowej na odcinku Pl. Słowiański – skrzyżowanie Robotnicza, Królewiecka, Pocztowa.
 - Przebudowa ulicy Związku Jaszczurczego wraz z rozwiązaniami włączenia jej w ulicę Grunwaldzką oraz z przebudową mostu w ciągu ulicy (zakłada się wykorzystanie rozwiązań przewidywanych dla skrzyżowań).
 - Modernizacja Al. Grunwaldzkiej (od ul. Komeńskiego do ul. Rawskiej bez torowiska).

– **Udrożnienie ciągu ulic: Browarna-Robotnicza.**

Inwestycja polega na przebudowie drogi wraz z infrastrukturą drogową, łącznie ze wzmocnieniem nawierzchni ul. Mazurskiej oraz na przebudowie 2687 m ciągu ulic Browarna – Robotnicza – Pocztowa (podniesienie krawężników i wzmocnienie nawierzchni).

- **Budowa wiaduktu Nr 2 w ciągu ulicy Dojazdowej**, pozwalającego na wyjazd z ul. Tysiąclecia (od skrzyżowania ul. Tysiąclecia – Sopotka do ul. Akacjowej) wzdłuż drogi nr 7 poprzez wiadukt nad torami PKP.

Zgodnie z obowiązującymi standardami ważne jest dostosowanie wszystkich obiektów mostowych w ciągach ulic do wymogów ruchu towarowego. W dokumentach planowania strategicznego Województwa Warmińsko-Mazurskiego zakłada się, że będzie to jedno z głównych zadań inwestycji drogowych. W Elblągu takich działań wymagają prawie wszystkie obiekty mostowe (oprócz mostu Unii Europejskiej).

3) Infrastruktura drogowa – budowa systemu obwodnicowego dla wschodniej części miasta.

Rozpoczęcie procesu budowy systemu drogowego zewnętrznego we wschodniej części miasta, tzw. Obwodnicy Wschodniej. Docelowo droga ta przeniesie obsługę całego ruchu towarowego (również osobowego) ze wschodnich terenów miasta bezpośrednio do dróg zewnętrznych: ekspresowej Mr 22 – do granicy państwa z Federacją Rosyjską poprzez przejście Grzechotki – Mamonowo, drogi ekspresowej Nr 7 poprzez Węzeł Elbląg – Wschód.

Nowy system komunikacji zewnętrznej od strony wschodniej miasta obejmuje ciąg komunikacyjny: od ul. Marymonckiej, ul. Rawską do Al. Grunwaldzkiej – do ronda z założeniem budowy tunelu pod Górą Chrobrego (lub w II wariantcie z budową estakady na wysokości Góry Chrobrego).

W roku 2013 planuje się wyłącznie opracowanie koncepcji programowo – przestrzennej z elementami dokumentacji technicznej.

4) Infrastruktura transportu publicznego – wdrożenie założeń „Zintegrowanego Programu Rozwoju Transportu Publicznego”.

Założenia „Wieloletniego Planu Inwestycyjnego na lata 2007-2013” zakładają dalsze etapowe wdrażanie „Zintegrowanego programu rozwoju transportu publicznego w Elblągu na lata 2004 – 2013”.

W „Wieloletnim Planie Inwestycyjnym na lata 2007-2013” przewiduje się:

- Rozbudowę systemu transportu publicznego – trakcja tramwajowa w Elblągu.

W ramach projektu zakłada się:

- budowę nowego odcinka traktacji tramwajowej w ciągu ulic: Grota Roweckiego i Armii Krajowej,
 - modernizację i zakup taboru tramwajowego,
 - realizację kompatybilnej infrastruktury towarzyszącej (sygnalizacja świetlna, przystanki, itp.).
- Opracowanie koncepcyjne nt. rozwoju transportu publicznego.

5) Rewitalizacja Centrum Kulturalnego Starego Miasta w Elblągu.

„Plan Wieloletni” przewiduje kontynuację rozpoczętego kompleksowego Programu „Rewitalizacja Centrum Kulturalnego Starego Miasta w Elblągu”. Przedsięwzięcia oparte są na realizacji przedsięwzięć inwestycyjnych związanych z ochroną dziedzictwa kulturowego, celem wykorzystania ich dla rozwoju gospodarczo – ekonomicznego i społecznego miasta. Przewiduje się etapowe wdrażanie trzech kolejnych projektów, a mianowicie:

Zadanie 2: Rewitalizacja Centrum Kulturalnego Starego Miasta w Elblągu; Odbudowa Ratusza Staromiejskiego

Zadanie 3: Rewitalizacja Centrum Kulturalnego Starego Miasta w Elblągu;

- Remont Muzeum
- Remont Podzamcza
- Odbudowa dwóch kamieniczek dla potrzeb Centrum Archeologii Bałtyckiej.

Zadanie 4: Rewitalizacja Centrum Kulturalnego Starego Miasta w Elblągu;

- Badania archeologiczne
- Zespół Klasztorny – Galeria EL.

Przedsięwzięcie kompleksowe: „Rewitalizacja Centrum Kulturalnego Starego Miasta” zgłoszone zostało na etapie wdrażania ZPORR do Ministerstwa Kultury. Uzyskało jako komplementarne przedsięwzięcie pozytywne opinie. Skala przedsięwzięcia; wysokie nakłady inwestycyjne, jakie będą musiały być zaangażowane wymagały, by realizować to przedsięwzięcie etapowo.

Sprawą ważną w tym przypadku jest uwzględnienie udziału inwestorów prywatnych w zakresie przedsięwzięć tzw. komercyjnych. Przykładem może być projekt: „Odbudowa Ratusza Staromiejskiego”, gdzie obok środków publicznych angażowane będą środki prywatne w budowę np. części restauracyjno-kawiarnianych i hotelowych.

6) Infrastruktura społeczeństwa informacyjnego.

W latach 2003 – 2005 rozpoczęty został proces budowy podstawowych elementów składających się na całościowe przedsięwzięcie: „Centrum Informatyczne w Elblągu”.

W ramach podejmowanych działań w roku 2001 utworzony został przez Państwową Wyższą Szkołę Zawodową Instytut Informatyki Stosowanej oraz utworzona baza dydaktyczna pod kształcenie w tym kierunku. Zapewnia to przygotowanie wykwalifikowanych kadr: programistów i informatyków.

W 2003 roku utworzone zostały dwie Spółki: ELMAN i HELIX odpowiedzialne za realizację i wdrażanie szeregu przedsięwzięć składających się na całość idei budowy podstaw organizacyjnych i technicznych dla rozwoju działalności i usług informatycznych. W 2006 roku uruchomiony zostanie Inkubator Nowoczesnych Technologii Informatycznych, realizowany w ramach projektu „Rozwój infrastruktury lokalnej”. Stwarza to możliwość podejmowania przez absolwentów Instytutu Informatyki Stosowanej PWSZ działalności gospodarczej w bardzo dogodnym otoczeniu – w dobrze kompleksowo wyposażonych stanowiskach pracy, dobrze zorganizowanej obsłudze logistycznej i prawnej, na dogodnych warunkach finansowych. W roku 2005 przygotowany został i złożony jeden z podstawowych w tym obszarze projektów: „Budowa sieci światłowodowej w Elblągu”. Realizacja tego przedsięwzięcia warunkuje podjęcie dalszych działań, m.in.:

– ***Budowa sieci światłowodowej w Elblągu – II etap.***

7) Ochrona środowiska; ochrona przeciwpowodziowa.

Inwestycje w ochronie środowiska, zasobów naturalnych priorytetowo traktowane są w całym okresie programowania. Podstawowe przedsięwzięcia w tym obszarze realizowane będą w powiązaniu z innymi elementami infrastruktury technicznej, a także jako inwestycje wspólne z innymi inwestorami, m.in.: instytucjami szczebla regionalnego w ramach programów rządowych lub międzygminnych.

Przedsięwzięcia przewidywane jako podstawowe dla lat 2007 – 2013, są następujące:

- Dzielnica Zatorze – poprawa systemu odwodnienia tej dzielnicy. Zakłada się realizację:
 - budowy kanalizacji deszczowej
 - łącznie z przebudową, odtworzeniem dróg.

Realizacja inwestycji prowadzona będzie równolegle. Jest oczekiwana zarówno przez przedsiębiorstwa zlokalizowane w tym obszarze, jak też społeczność lokalną.

- Przedsięwzięcia przeciwpowodziowe; budowa lub przebudowa systemów hydrotechnicznych.

Przedsięwzięcia będą realizowane wspólnie z Żuławskim Zarządem Melioracji i Urzędzeń Wodnych lub innymi jednostkami samorządu terytorialnego. Realizacja tych inwestycji będzie wymagała wspólnych działań; montażu środków finansowych. Podstawowe projekty dotyczą:

- **Regulacja rzeki Kumieli** na odcinku od ul. Grobla św. Jerzego do górnego odcinka (Srebrny Potok).

Projekt uzgodniony od strony dokumentacyjnej i wdrożeniowej. Zarząd Melioracji ureguluje ciek rzeki, natomiast miasto pas rekreacyjny wzdłuż rzeki, łącznie z niezbędną infrastrukturą.

- **Regulacja rzeki Babicy z otwarciem koryta rzeki u ujścia do rzeki Elbląg wraz z pasem rekreacyjnym**

- **Przebudowa systemu melioracyjno-p.powodz. dla dzielnicy Zawodzie** (zmiana funkcji z dzielnicy rolniczej na przemysłową).

Realizacja inwestycji warunkuje przemysłowy rozwój miasta w tej dzielnicy.

W ramach inwestycji zakłada się:

- * budowę dwóch przepompowni
- * budowę kanałów odwadniających

- * budowę nowych wałów do wysokości 2,2 m n.p.m.; podniesienie brzegów rzeki Elbląg o tę wysokość
- **Budowa wrót przeciwsztormowych w rejonie Nowakowa**
Projekt jest przedsięwzięciem kosztownym. Rozwiązania takie stanowią jedno z głównych ogniw zabezpieczających przed powodzią od strony wód Zalewu Wiślanego. Przedsięwzięcie ma znaczenie ponadlokalne; winno być realizowane z udziałem samorządu wojewódzkiego i gmin nadzalewowych.
- **Budowa mostu zwodzonego nad rzeką Elbląg w rejonie Nowakowa**
Inwestycja w sposób zasadniczy usprawnia transport wodny w obszarze Zalewu Wiślanego i warunkuje dalszy rozwój gospodarczy oparty o wykorzystanie infrastruktury Portu Morskiego w Elblągu.

8) Infrastruktura w zakresie sportu i edukacji

W latach 2005-2006 rozpoczęty zostanie etap przygotowywania wymaganej dokumentacji dla potrzeb realizacji przedsięwzięcia o znaczeniu transgranicznym dla wszystkich państw leżących w obrębie Morza Bałtyckiego w ramach Programu „Łuk Południowego Bałtyku” – budowa ścieżek rowerowych.

Zakłada się budowę systemu ścieżek rowerowych w mieście wzdłuż układów drogowych (18 km) oraz pozamiejskich po terenach leśnych i otwartych (40 km), włączających miasto w sieć ścieżek międzynarodowych, z połączeniami bezpośrednimi w dwóch kierunkach: Malbork i Frombork.

„Wieloletni Plan Inwestycyjny na lata 2007-2013” przewiduje również dwa najpilniejsze przedsięwzięcia inwestycyjne w oświacie, z połączeniem budowy nowych obiektów sportowych. Dotyczy to:

- Budowa obiektu dydaktycznego oraz kompleksu sportowego dla potrzeb gimnazjum Nr 7 (sala ul. Mielczarskiego) oraz kompleksu sportowego otwartego przy ul. Skrzydlatej.
- Budowa sali sportowej dla potrzeb gimnazjum Nr 9, ul. Browarna 1.

9) Rewitalizacja obszarów miejskich

Proces rewitalizacji zostanie przeprowadzony w oparciu o opracowywany „Program rewitalizacji miasta Elbląga”. Zgodnie z założeniami NPR na lata 2007-2013 Program ten

będzie dostosowany do zmienionej polityki w tym zakresie. Miasto zostało zakwalifikowane jako ośrodek miejski o oddziaływaniu ponadlokalnym. W pierwszej kolejności przygotowane zostaną do wdrożenia Programy: „Program Rewitalizacji Obszaru Wyspy Spichrzów”, „Program Rewitalizacji Obszarów i Obiektów Dziedzictwa Kulturowego”, a także „Program Rewitalizacji Zdegradowanych Obszarów Miejskich z Zabudową Mieszkaniową” – obszarów wymagających kompleksowych inwestycji z włączeniem modernizacji substancji mieszkaniowej. Z prowadzonych w tym obszarze ocen wynika, że najpilniejszym terenem miejskim będzie tzw. „Obszar Osiek” oraz dzielnice wykonane w systemie „wielkiej płyty”.

Przedsięwzięciem o dużym znaczeniu międzyregionalnym jest inicjatywa realizacji przedsięwzięcia inwestycyjnego polegającego na budowie **„Kanału żeglugowego na Mierzei Wiślanej, łączącego porty Zalewu Wiślanego z Morzem Bałtyckim”**. Realizacja kanału żeglugowego jest jednym z głównych czynników aktywizacji gospodarczej całego obszaru Morza Bałtyckiego, co jest szczególnie istotne w kontekście integracji Polski z Unią Europejską. Realizacja „projektu” wymaga zaangażowania władz wojewódzkich: pomorskiego oraz warmińsko-mazurskiego, samorządów lokalnych i innych partnerów.

W ramach tej listy przedsięwzięć uwzględniona jest także **„Rozbudowa lotniska sportowego”** (pas startowy utwardzony, budynek portu); podniesienie do obowiązujących standardów dla potrzeb lotnictwa cywilnego, również dla potrzeb ratownictwa medycznego.

4. Prognoza finansowa miasta Elbląga na lata 2006-2013

Założenia ogólne

Na potrzeby prognozy finansowej wykorzystano założenia makroekonomiczne, opracowane przez zespół ekspertów pod kierownictwem prof. Witolda M. Orłowskiego: „Prognoza zmian sytuacji społeczno-ekonomicznej Polski: horyzont 2006, 2010, 2013-15”, która wykonana została na zlecenie Ministerstwa Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej.

Prognoza ta uznana została jako oficjalny dokument rządowy, stanowiący podstawę dla przygotowania wszelkich symulacji finansowo-ekonomicznych, zarówno w skali krajowej, jak też poszczególnych województw oraz potrzeb lokalnych.

Według prognozy makroekonomicznej obejmującej okres 2005-2020 średnie tempo wzrostu gospodarczego wyniesie 5,2%. Oznacza to podniesienie rocznego tempa konwergencji realnej z poziomu 2,2% obecnie do 2,7%. Wzrost PKB, konsumpcji oraz inwestycji nastąpi wskutek napływu transferów unijnych.

Natomiast inflacja w 2007 r. będzie stopniowo spadać do 2,5%. Po wprowadzeniu Euro oczekuje się wzrostu inflacji związanego m.in.: z wystąpieniem efektu Balassy-Samuelsona. Od roku 2012 można oczekiwać ustabilizowania się, a w kolejnych latach okresu stopniowego spadku inflacji, w ślad za postępowaniem procesu konwergencji realnej.

Podstawowym źródłem wzrostu gospodarczego po stronie popytowej staną się inwestycje i spożycie krajowe. W latach 2007-2013 inwestycje będą rosły średniorocznie w tempie 8,7%. Podjęcie i uruchomienie przedsięwzięć, które zapewnią utrzymanie gospodarki na ścieżce wysokiego wzrostu, w następstwie umocnienia konkurencyjności regionów i przedsiębiorstw oraz wzrostu zatrudnienia, przy zapewnieniu wyższego poziomu spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej.

Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne – scenariusz bazowy rozwoju Polski

Wyszczególnienie	2003	2006	2010	2013
PKB PKB tempo wzrostu	5,0%	5,0%	5,0%	5,0%
Inflacja średnioroczna	2,20%	3,00%	2,00%	2,00%
Stopa bezrobocia	18,0%	16,0%	15,7%	12,0%
Długookresowe stopy procentowe	5,5%	6,2%	5,2%	5,0%
Krótkoterminowe stopy procentowe	5,4%	6,5%	3,5%	3,5%
Transfery z Unii Europejskiej	0,5%	1,1%	3,4%	2,5%

Źródło: opracowania własne na podstawie „Prognozy zmian sytuacji społeczno-ekonomicznej Polski: horyzont 2006, 2010, 2013-15” W.M.Orłowskiego

Z ocen ekspertów rządowych, a także badań regionalnych i opinii Instytutu Badań nad Gospodarką Rynkową wynika, że akcesja z Unią Europejską wpływa dodatnio na wzrost gospodarczy regionu warmińsko-mazurskiego.

Dotyczy to także miasta Elbląga, które jest atrakcyjnym miejscem pracy dla całego podregionu elbląskiego. Miasto Elbląg jest ośrodkiem zaliczonym do centrów subregionalnych NUTS 3 podregionu województwa warmińsko – mazurskiego, który zasięgiem obejmuje powiaty: braniewski, działdowski, elbląski, iławski, nowomiejski, ostródzki i miasto Elbląg.

Dodatkowym atutem są działania prowadzone od kilku lat przez władze samorządowe, które będą miały duży wpływ na zatrudnienie i rozwój gospodarczy (pakiet ulg dla firm i inwestorów, a także inwestycje w infrastrukturę techniczną, jak budowa dróg, ochrona środowiska). Obecnie inwestowaniem w tworzenie nowych podmiotów gospodarczych, nowych atrakcyjnych miejsc pracy, zainteresowanych jest kilka firm.

„Plan wieloletni” zakłada również uruchomienie przedsięwzięć inwestycyjnych dających nowe miejsca pracy w Elbląskim Parku Technologicznym. Zgodnie z koncepcją funkcjonalno-przestrzenną zagospodarowania tego obszaru zakłada się docelowo uruchomienie prawie 3000 miejsc pracy w różnych dziedzinach usług, w tym: społeczeństwa informatycznego, produkcji wytwórczej oraz szeroko rozumianych usług społecznych i materialnych.

Założenia przyjęte dla wyliczeń budżetowych.

Prognozy finansowe dla wyliczeń budżetowych opracowano wykorzystując założenia makroekonomiczne, zmiany w rozwoju społeczno-gospodarczym miasta, a także oceny, analizy budżetu miasta za lata 2003-2005:

- dokonano szczegółowych analiz kształtowania się wydatków budżetowych w latach 2003-2005, w oparciu o które założono prognozy na przyjęty okres,
- uwzględniono założenia budżetu miasta na 2006 rok,
- założono racjonalizację wydatków budżetowych w poszczególnych latach dla okresu 2007-2013.

Racjonalizacja bieżących wydatków realizowana była w tych latach we wszystkich jednostkach organizacyjnych miasta. Szczególnym źródłem racjonalizacji były przedsięwzięcia termomodernizacyjne, w wyniku czego uzyskano premie termomodernizacyjne, które obniżyły koszty realizacji inwestycji. Pozwoliło to także na zmniejszenie wydatków bieżących na utrzymanie tych obiektów w wyniku zmniejszenia kosztów zużycia energii. Ogółem w tym okresie termomodernizacją objęto 21 budynków publicznych, głównie oświatowych.

Efekty tych działań odczuwalne będą także w latach 2007-2013, zarówno z oszczędności w ogrzewaniu, jak też niższych wydatków remontowo-modernizacyjnych.

Dla całego okresu objętego prognozą przyjęto średnioroczny wzrost dochodów w skali miasta 2% (rocznie), a także średnioroczny wzrost wydatków o 2% (rocznie).

Przyjęte wskaźniki dynamiki wzrostu ocenia się jako niewysokie.

Poziom wydatków inwestycyjnych oparto o rzeczowy wykaz zadań inwestycyjnych przyjęty w „Wieloletnim Planie Inwestycyjnym na lata 2007-2013”, uwzględniono także rezerwę finansową na realizację inwestycji jednorocznych (realizowanych bez udziału środków zewnętrznych).

Prognoza finansowa przewiduje możliwość zaciągnięcia kredytów na finansowanie inwestycji; przedsięwzięć nie uwzględnionych w „Wieloletnim Planie Inwestycyjnym na lata 2007-2013”.

Analizy wykazały, że w planowanym okresie miasto będzie posiadało wysoką zdolność kredytową, przy założeniu, że dług publiczny będzie oscylował w granicach 15-20% dochodów.

Prognoza środków własnych na wydatki inwestycyjne na lata 2006-2013

Prognoza obejmuje dochody własne, subwencje i dotacje. Oparto ją o szczegółowe wyliczenia, oceny za lata 2003-2005. Dochody w analizowanym okresie kształtowały się na poziomie zróżnicowanym, z wyraźną tendencją wzrostu, co było skutkiem:

- zwiększenia zadań przekazanych przez Wojewodę do realizacji na poziomie miasta grodzkiego, np. świadczenia rodzinne, zaliczki alimentacyjne,
- pozyskania dodatkowych środków z różnych źródeł zewnętrznych, głównie na finansowanie inwestycji,
- reformy finansów publicznych i przyjęcia części zadań z zakresu opieki społecznej do realizacji jako zadań własnych.

Niezależnie od przyjętego poziomu dochodów własnych zakłada się, że pojawią się dodatkowe środki budżetowe będące następstwem wzrostu gospodarczego, dalszych zmian w systemie finansów publicznych. Dochody te poprzez roczne planowanie budżetowe przeznaczone będą na zwiększenie wydatków inwestycyjnych.

Wydatki bieżące w planowanym okresie związane są z utrzymaniem istniejącego stanu jednostek organizacyjnych miasta. Nie zakłada się większych zmian w tym zakresie (zwiększone wydatki związane będą z utrzymaniem nowo oddanego obiektu hali widowiskowo-sportowej przy ul. Grunwaldzkiej).

Podstawą wyliczenia środków własnych możliwych do zaangażowania na finansowanie inwestycji są: dochody własne i wydatki bieżące.

Wolne środki w latach 2006-2013 wzrastają z 40,8 mln zł (2006 r.) do 45,4 mln zł (2013 r.). Wolne środki pomniejszają rozchody stanowiące kwoty spłat rat kredytów i pożyczek zaciągniętych do 2006 roku.

Wydatki inwestycyjne na przedsięwzięcia inwestycyjne ze środków własnych w poszczególnych latach 2006-2013 kształtują się na poziomie powyżej 33 mln średniorocznie.

Szczegółowe wyliczenia środków własnych na wydatki inwestycyjne zawiera tabela nr 1.

Plan finansowania przedsięwzięć inwestycyjnych na lata 2006-2013

Plan finansowy uwzględni niezależnie od środków własnych, następujące źródła finansowania:

- kredyty, jakie przewiduje się do zaciągnięcia w latach 2005-2006,
- środki z Funduszy Strukturalnych i Funduszu Spójności,
- środki z innych źródeł zewnętrznych, np. Kontrakt Wojewódzki.

Podstawowym źródłem finansowania przedsięwzięć inwestycyjnych będą środki zewnętrzne (średnio 75% wydatków netto) pochodzące przede wszystkim z Funduszy Strukturalnych i Funduszu Spójności.

Wydatki inwestycyjne, uwzględniając przedsięwzięcia ze źródeł zewnętrznych, będą kształtowały się na poziomie ponad 70 mln zł średniorocznie. Najwyższy poziom osiągną w latach 2008-2010 i wyniosą odpowiednio: 83,9 mln zł; 81,0 mln zł i 78,7 mln zł.

Prognoza finansowa wskazuje, że środki własne w „Planie finansowym”, przeznaczone na zabezpieczenie finansowania inwestycji wieloletnich, pozwalają także na wprowadzenie zadań jednorocznych (finansowanych wyłącznie z budżetu miasta). Rezerwa środków na te inwestycje wynosi średniorocznie około 10 mln zł (kredyt zewnętrzny 5 mln zł).

Szczegółowe wyliczenia – planu finansowania przedsięwzięć inwestycyjnych w latach 2006-2013 przedstawia tabela nr 3.

Prognoza kwoty długu na lata 2006-2013

Prognozy kwoty długu opracowane zostały w dwóch wariantach:

- wariant I – bez zaciągania kredytów zewnętrznych,
- wariant II – z uwzględnieniem kredytu zewnętrznego.

W wariacie II, uwzględniającym zaciągnięcie kredytu średniorocznie 5,0 mln zł jako rezerwy na finansowanie jednorocznych inwestycji, wskaźniki te będą odpowiednio wyższe (szczegółowe wyliczenia zawiera tabela 4 wariant II).

Z prognozy kwoty długu wynika, że obciążenie spłatami zaciągniętych od 2006 roku kredytów będzie kształtowało się średniorocznie na poziomie około 18%.

Najwyższe obciążenie wystąpi w latach 2006-2008 i wyniesie odpowiednio: 76,2 mln zł; 72,0 mln zł i 72,2 mln zł (tabela 4 wariant I). Dług ten stanowić będzie od 20,4% w 2007 roku do 15,01% w 2013 roku dochodów ogółem (tabela 4 wariant I). Najwyższe obciążenie dochodów długiem wystąpi również w latach 2007-2008. Przyjmując wskaźniki wynikające z ustawy o finansach publicznych – max 60%, wskaźniki prognozy długu dla miasta Elbląga są niewysokie i wskazują wysokie rezerwy.

Sytuacja finansowa dla miasta Elbląga na lata 2006-2013

Prognoza w tym zakresie uwzględnia:

- spłaty kredytów i pożyczek zaciągniętych do 2006 roku poszczególnymi tytułami dłużnymi, np.: kredyt z Europejskiego Banku Inwestycyjnego,

- koszty obsługi kredytów (odsetki),
- potencjalne spłaty poręczeń udzielonych przez Radę Miejską.

W prognozie dokonano porównań z dochodami ogółem, w wyniku czego ustalono zdolność kredytową miasta. Symulacje dla lat 2006-2013 wskazują na następujące wskaźniki:

- średniorocznie zaangażowanie środków budżetu miasta w spłatę kredytów wynosić będzie dla tego okresu 3,12%,
- najwyższy wskaźnik wynoszący 3,38% wystąpi w 2013 roku, a najniższy 2,32% w 2006.

Odnosząc te wskaźniki do ustawowego 15% miasto posiada wysoką zdolność kredytową.

Załączniki